

Aplikovaná informatika v archeologii II.

vyučující: Mgr. Petr Květina, PhD. (kvetina @ arup.cas.cz)

oficiální zkratka: QUAPINA 2

anotace: Cílem kurzu je provést komplexní analýzu neolitického pohřebiště ve Vedrovicích na Moravě. Studenti mají k dispozici výběr z publikovaných materiálů dané lokality na jejichž základě zpracují databázi, GIS plán s geodatabází. Podmínkou atestace je pravidelná účast na seminářích (povoleny max. 2 neomluvené absence). Předpokládá se samostatná práce pod vedením vedoucího semináře, formulování specifických výzkumných problémů a jejich řešení.

atestace:

K atestaci je nutné odevzdat analýzu pohřebiště Vedrovice ve formě seminární práce (akceptován je pouze formát .pdf). Seminární práce musí obsahovat: textový komentář (6000 znaků včetně mezer – nezapočítává se úvodní strana ani literatura), rastrové mapy z GIS, základní statistické hodnocení ve formě tabulek a grafů (hroby, zemřelí, milodary...).

Studenti se zaměří na: zajímavé prostorové a formální vlastnosti hrobů, pohřbů a artefaktů a jejich interpretaci.

Doporučená osnova pro analýzu pohřebiště Vedrovice

1. název, autor, ročník, předmět, instituce
2. základní charakteristika pohřebiště (kdy probíhal terénní výzkum, kdo zkoumal, kdo publikoval, počet hrobů, odkazy na literaturu...)
3. charakteristika metody: způsob georeference a vektorizace plánu pohřebiště
4. analýzy:
 - zobrazte pomocí barevné škály velikost plochy a hloubky hrobů
 - barevně nebo různými symboly odlište pohlaví zemřelých
 - barevně nebo různými symboly odlište věk zemřelých
 - odlište výšku postavy zemřelých v cm
 - orientaci hlavy zemřelých
 - zobrazte pomocí barevné škály nebo různě velkých symbolů počet milodarů
 - zobrazte přítomnost barviva
 - umístění keramiky
 - zobrazte typy BI
 - odlište sekery a kopytovité klíny v rámci BI

- zobrazte suroviny ŠI
- zobrazte typy ŠI s ohledem na přítomnost retuše
- zobrazte absolutní datování na základě výsledků AMS C14
- zobrazte hodnoty izotopů d13C, d15C a d34S
- zvýrazněte pozici hrobů s odlišným podílem percent pits/pit width (str.18 datových excerpt)

Analyzujte vzájemný vztah následujících proměnných:

- pohlaví zemřelých + hloubka hrobů
- prostorové uspořádání hrobů + pohlaví zemřelých
- pohlaví zemřelých + počet milodarů
- pohlaví zemřelých + typy broušené industrie
- pohlaví zemřelých + typy štípané industrie
- prostorové uspořádání hrobů + věk zemřelých

5. Shrnutí výsledků a pokus o jejich interpretaci.

Literatura:

- Bramanti, B. 2008: Ancient DNA: Genetic analysis of aDNA from sixteen skeletons of the Vedrovice collection. *Anthropologie 46/2-3*, 153-160. [←](#)
- Dočkalová, M. 2008: Anthropology of the Neolithic population from Vedrovice (Czech Republic). *Anthropologie 46/2-3*, 239-315. [←](#)
- Jarsova, I. 2008: Dietary inferences using buccal microwear analysis of the LBK population from Vedrovice, Czech Republic. *Anthropologie 46/2-3*, 175-184. [←](#)
- Lillie, M. 2008: Demography and paleopathology in an early farming population. *Anthropologie 46/2-3*, 135-152. [←](#)
- Lukes, A. - Zvelebil, M. - Pettit, P. 2008: Biological and culture identity of the first farmers: introduction to the Vedrovice bioarchaeology project. *Anthropologie 46/2-3*, 117-124. [←](#)
- Nystrom, P. 2008: Dental microwear signatures of an Early LBK population from Vedrovice, Moravia, The Czech Republic. *Anthropologie 46/2-3*, 161-173. [←](#)
- Pavlů, I. - Zápotocká, M. 2007: *Archeologie pravěkých Čech 3. Neolit*. Praha: Archeologický ústav. [←](#)
- Pettitt, P. - Hedges, R. 2008: The age of the Vedrovice cemetery: the AMS radiocarbon dating programme. *Anthropologie 46/2-3*, 125-134. [←](#)
- Podborský, V. a kol. 2002: *Dvě pohřebiště neolitického lidu s lineární keramikou ve Vedrovicích na Moravě*. Brno: Filozofická fakulta Masarykovy univerzity. [←](#)
- Richards, M. P. - Montgomery, J. - Nehlich, O., et al. 2008: Isotopic analysis of humans and animals from Vedrovice. *Anthropologie 46/2-3*, 185-194. [←](#)
- Smrčka, V. - Erban, V. - Hložek, M., et al. 2008: Reconstruction of mobility: comparison between the analysis of Sr isotopes in a set of Neolithic skeletons from the Vedrovice cemetery, and the petrographical analysis of pottery in graves. *Anthropologie 46/2-3*, 233-238. [←](#)

Smrčka, V. - Mihaljevič, M. - Zocová, J., et al. 2008: Trace-elemental analysis of skeletal remains of humans and animals at the Neolithic settlement in Vedrovice (Czech Republic). *Anthropologie* 46/2-3, 219-226. [←](#)

Zvelebil, M. - Pettit, P. 2008: Human condition, life, and death at an Early Neolithic settlement: bioarchaeological analyses of the Vedrovice cemetery and their biosocial implications for the spread of agriculture in Central Europe. *Anthropologie* 46/2-3, 195-218. [←](#)

Zvelebil, M. - Pettit, P. - Lukes, A. 2009: Život, lásky a smrt neolitických zemědělců. Bioarcheologie vedrovických hrobů. *Vesmír* 88, 86-90. [←](#)
